

Beste vrienden, vrijwilligers, enthousiastelingen en weldoeners

Terwijl we met zijn allen alweer doorheen een Covid-piek aan het ploeteren zijn, en er naast het nieuwe jaar mogelijk ook een derde piek voor de deur staat, stelt u zich wellicht de vraag of er nog sprake is van tekorten aan ventilatoren en hoe het met het Corona ventilatorproject gesteld is. We geven jullie graag een update.

Even recapituleren hoe het begon. In maart dit jaar leidde de verspreiding van een nieuw virus tot een angstwekkend snel stijgende infectie- en hospitalisatiegraad. Veel patiënten bleken ook al snel intensieve zorgen nodig te hebben en sommigen leken zonder invasieve beademing weinig overlevingskansen te hebben. Vele dokters vreesden een acuut tekort aan apparatuur om iedereen goed te kunnen behandelen. De producenten van beademingsmachines hadden reeds kritische stocks verkocht aan landen die vóór België in de problemen leken te komen. Omdat producenten van ventilatoren hun productiecapaciteit niet van de ene op de andere dag konden opschalen, stelden we ons de vraag of we misschien een eenvoudige ventilator konden bouwen met onderdelen uit niet-medische industrieën die lokaal in België kon geproduceerd worden en dit op korte termijn. Overall ter wereld zijn er zo lokale projecten opgestart.

Na de bouw van een eenvoudig prototype, voorbereidende testen op enkele cruciale onderdelen en gesprekken met verschillende medische specialisten, deden we een oproep in de media voor ondersteuning van industriële partners. Op dat ogenblik is de spreekwoordelijke sneltrein vertrokken. Nog geen uur later ontploften onze mailboxen en werd er een vloedgolf aan hulp aangeboden. De klok rond en met hulp van jullie allen werden er vervolgens in ijltempo enkele industrieel schaalbare prototypes afgewerkt.

Een niet te omzeilen hindernis dwong de trein daarna echter te vertragen. Het bekomen van een medische certificering neemt al gauw een tweetal jaar in beslag en vergt specifieke extra investeringen. Aanvankelijk werd er in de ziekenhuizen voor een noodscenario gevreesd waarin het toepassen van 'oorlogsgeneeskunde' gerechtvaardigd zou zijn en dus alle middelen konden en moesten ingezet worden om zoveel mogelijk patiënten te redden. Hoewel verschillende dokters ons ook verzekerd hadden dat ze liever een ongekeurd toestel ter beschikking hadden dan geen toestel, bleek het juridische risico van het gebruik van zo'n ongekeurd toestel toch te groot te zijn en kon geen van de betrokken partijen (patiënt, dokter, ziekenhuis, producent, etc.) zulk risico dragen. Ook al kan een toestel levens redden, juridisch gezien is het helaas "veiliger" een patiënt niet te behandelen. Politiek gezien is hier slechts een gedeeltelijke juridische oplossing voor geboden onder de vorm van een retroactieve certificeringsmogelijkheid. Daarbij blijven alle gebruiksrisico's echter nog steeds voor rekening van de ziekenhuizen en de fabrikant. Dit was voor ons project en alle zusterprojecten zeer ontmoedigend nieuws. Gelukkig is er, wellicht ook door de strenge lockdown tijdens de eerste golf, in België nooit een officieel tekort geweest aan ventilatoren. Het gevreesde rampscenario waar onze voorbereiding op gericht was, heeft zich niet voorgedaan.

We zijn echter niet bij de pakken blijven zitten aangezien het virus nog bleef sluimeren en er tijdens de winter een tweede piek gevreesd werd. Er is aan de slag gegaan met de strenge voorwaarden voor een 'normaal' beademingstoestel. We hebben het design aangevuld met extra veiligheids-, sensoren en alarmen. Dit maakt het toestel vanzelfsprekend complexer. De werkzaamheden tijdens de zomerperiode voor deze nieuwe versie werden voornamelijk door onze geëngageerde vrijwilligers gedragen. Er werd ook samengewerkt met onderzoeksgroepen van Universiteit Gent en Universiteit Antwerpen. Voor een impressie van het ontwikkelde toestel verwijzen we graag naar de bijgevoegde folder. Tijdens de zomerperiode werd het echter duidelijk dat er in België waarschijnlijk geen massa's extra beademingstoestellen meer nodig zouden zijn, aangezien ziekenhuizen opnieuw reguliere toestellen konden aankopen en de gevestigde fabrikanten hun productie ondertussen sterk hadden kunnen opdrijven. Bovendien ziet ook de behandeling van Covid-patiënten er door het voortschrijdend inzicht van de laatste maanden nu helemaal anders uit en spelen invasieve ventilatoren een minder sterke rol.

Daarom hebben we het gebied waar de GUM-ventilator van nut kon zijn herbekeken. Er is heel wat contact geweest met stakeholders op het Afrikaanse en Zuid-Amerikaanse continent. Ook daar is de gevreesde hoge nood aan invasieve ventilatoren geen realiteit geworden omwille van twee redenen. De uitbraak is in ontwikkelende regio's niet dermate groot geweest als gevreesd en de nood aan meer primaire behoeften zoals ontsmettingsmiddelen, zuurstof, medicijnen en geschoolde gezondheidsmedewerkers is ernstiger gebleken dan de nood voor beademingstoestellen. Gezien de vraag naar een noodventilator als kortetermijnoplossing laag bleek, werd de focus verlegd naar potentiële langetermijnstoepassingen. Zo wordt de beademing bij operaties in ontwikkelingsregio's nog steeds manueel uitgevoerd. Een eenvoudige maar degelijke en betaalbare ventilator zou dus een hulp kunnen zijn om de kwaliteit van de gezondheidszorg ginds te verbeteren. Het concrete humanitaire langetermijns potentieel van de GUM-ventilator voor ontwikkelingslanden is op dit moment nog onduidelijk gezien het sterk wijzigende ventilatorlandschap en de potentiële overproductie van ventilatoren. Indien er in het post-covidtijdperk nog nood zou zijn aan ventilatoren in ontwikkelingslanden, zullen de prototypes ter beschikking worden gesteld aan organisaties die een lokale productie kunnen faciliteren. In overleg met de universiteit is het ook de intentie om prototypes ter beschikking te stellen voor opleidingsdoeleinden. Tot slot zullen alle ontwerpen vanzelfsprekend goed bewaard worden voor het geval België in de toekomst toch nog in

een rampscenario terecht zou komen waarbij het gebruik van noodventilatoren gerechtvaardigd zou zijn.

We hebben samen een hele weg afgelegd en aan uitdagingen is er geen gebrek geweest. We stonden er echter van versteld hoe deze crisis een motivator was voor het samenbrengen van zoveel geëngageerde mensen. Velen onder ons hebben alles aan de kant geschoven om zich voor ons gemeenschappelijke doel te smijten: het helpen van mensen in nood.

Via verschillende kanalen ontvingen we steun, felicitaties en dankbaarheid voor de inspanningen die het hele team leverde met als doel mensenlevens te kunnen redden. Graag brengen we deze boodschap over aan elk van jullie die heeft meegewerkt aan dit humanitair project.

Wij wensen bij deze dan ook zelf nogmaals iedereen uitdrukkelijk te bedanken die mee zijn schouders onder dit project heeft gezet!

We wensen jullie warme feestdagen toe in beperkte kring, hou het veilig en blijf gezond!

Het GUM team.

Dank aan al onze partners:

Bero Consulting

FOUR & FIVE

